

tíðindablaðið

Útgevart: p/f sosialurin

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagný Joensen og Jóhann Mortensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

sosialurin

Argjavegur 26
Postsmoga 76,
3800 Tórshavn
telefon 11820

Javnaðar-flokkurin hevur víst á gongdar leiðir

Í BLAÐNUM týsdagin var onkur lesari firtin um, at andstöðublaðini og andstöðuflokkarnir á tingi bert finnast at politikkinum hjá sitandi samgongu, uttan at vísa á gongdar leiðir burtur úr búskaparliga ófórinum.

TEY, SUM fylgja við í tí, sum fer fram á Føroya Løgtingi vita, at javnaðarflokkurin í flestu førum hevur víst á gongdar leiðir. Hetta hevur flokkurin gjørt ferð eftir ferð, bæði tá talan er um at fáa tamarhald á uttanlandsskuldini, tá talan er um at økja framleiðsluna, um at fáa tamarhald á innflutninginum og tá talan er um at økja útflutningsvirðið.

FLOKKURIN hevur í fleiri ár víst á, at landsbankin er eitt neyðugt amboð, til tess at samskipa og stýra føroysku lántøkunum uttanlands og til tess at stýra almenna búskapinum sum heild. Í samráðingunum um skipan av einum komandi landsstýri verður tað tí eisini eitt krav frá javnaðarflokksins síðu at hesin bankin verður settur á stovn sambært lögtingslóg um Landsbanka Føroya.

TIL TESS at menna verandi ídnað og til tess at sýna nýggj ídnaðarvirkir á stovn, hevur javnaðarflokkurin fleiri ferðir mælt til, at vit skulu hava eina menningarstovu fyri ídnað, handverk og tænaðstovrksemi. Slíkur stovnur skal verða ráðgevandi hjá teimum politisku myndugleikum. Hann skal eisini verða ráðgevandi hjá teimum grunnum, sum veita fígging til ídnað, handverk og tænaðstovrksemi.

oddagrein

semi. Somuleiðis skal hann verða ráðgevandi hjá teimum, sum reka, ella hava í umbúnað at fara undir ídnað, handverk ella tænaðstovrksemi.

HESIN STOVNUR skal m.a. kanna tørvin á heimamarknaðinum, soleiðis at vit sjálvi framleiða størri part av tí vit nýta, og harvið minka nøgdina av teimum innfluttu vörum. Slíkur stovnur skal somuleiðis kanna møguleikarnar fyri framleiðslu til útflutnings og möjuliga eisini taka sær av at selja hesa framleiðslu uttanlands. Við slíkum stovni kunnu vit fáa eitt neyvari samsvar ímillum framleiðslu og solumöguleikar uttanlands.

SOMULEIÐIS hevur flokkurin fleiri ferðir víst á, at tað ber til at fáa tamarhald á innflutninginum, m.a. við at vit framleiða sjálvi, men eisini við at tað almenna hevur neyvt eftirlit við innflutninginum og at vit samskipa innflutningin. Vit hava eisini víst á, at tað er neyðugt at tað almenna fær størri innlit í fiskasølumál, og at vit seta fleiri fólk í arbeiði við at selja okkara útflutningsvørur.

VIT HAVA dømir um, at eini 30 útlendskir solumenn eru her í Føroyum samstundis, við tí fyri eyga at selja okkum útlendska framleiðslu, og hetta má geva høvi til at spyrja, hvussu nógvir føroyskir solumenn eru uttanlands og selja okkara framleiðslu um somu tíð.

TAÐ ERU gongdar leiðir soleiðis at vit kunnu koma burtur úr búskaparliga ófórinum. Men treytin er, at vit nú hetta dapra valskeiðið er úti, fáa eina arbeiðsføra samgongu. Hesum vil javnaðarflokkurin virka fyri.

Sum ryssa yvir deyðum fyli

Í samband við ta frágreiðing, sum ráðgevandi nevndin hevur givið frá sær, var samrøða í útvarpinum við lögmann okkara. Er tað nakar, sum skuldi havt skil á fíggjarviðurskiptum, og hvussu landið skal stýrast, so skuldi tað verið Pauli Ellefsen, grannskoðari og verandi lögmaður okkara. Í hvussu so er visti hesin maður alt um fíggjarpolitikk og stýring, meðan hann var andstöðuleiðari á tingi frá 1975 til 1980.

Og honum á baki kom Hilmar Kass fyri sjálfstýrisflokkin, sum umsitir hevur fíggjarmál okkara seinastu árin.

Men hvussu hevur nú vagnast, má einum vera loyvt at spyrja.

Demmus Hentze, fyrrverandi fíggjarmálaráðharr, hevði mangan fyri munni á lögtingsins røðarapalli, at nógvar var at gera, hann stóð upp yvir okkar í uppruddingarárbeiði aftaná Sambandið.

Hvussu verður nú: fíggjarnevndarformaðurin Ivan Johannessen segði nakað aftaná, at verandi samgonga var skipað og við honum sum fíggjarnevndarformanni. »Sannleikin skal fram« segði Ivan í grein í Dimmalætting.

Hvor er sannleikin? Samrøðan í útvarpinum við lögmann um fíggjarviðurskiptini var beinrak- og ikki kann annað sigast, enn at væl vardi lögmaður seg.

Væl er hann skorin fyri tungubond, men tað av og á kom hitt gamla andstöðulyndið fram, júst tað sum ikki sømir seg einum lögmanni.

Tað vóru hinir, tað vóru samgongumenn sum kravdu, hvat vit skuldu gera. Eg minnst grein, sum lögmaður hevði skrivað til fíggjarmálaráðharr Torbjørn Poulsen, har lögmaður sigur, at Torbjørn skuldi smekka

lokið í og sett seg á tað. Hvi hevur lögmaður ikki gjørt tað, sum hann vil hava aðrar at gera.

Uppá spurningin um ferðina út av eggini á luksusklassa, segði lögmaður, at út av eggini vóru vit enn ikki farin, men tað stóð illa til.

Ein sum lurtað eftir fekk tað ta fata, at Pauli Ellefsen fegin vildi, at verandi samgonga skuldi halda áfram; tað tók hann afturi og segði, at valið fór at avgera hetta, og rætt er tað. Vónandi steðgar valið verandi samgongu at halda áfram við ábyrgdarleysa politikki sínum.

Eitt sum lögmaður ferdi fram vóru tey vinnuskapandi tiltøkini, sum framd eru. Eg havi hug at spyrja, fyri at geva lögmanni møguleika at greiða Føroya fólki nágreiniliga frá. Hvørji vinnuligu tiltøk og hvar?

Lögmaður legði dent á, at verandi samgonga hevði svarað hvørjum sitt, og tað er bara gott, men hvussu lögmaður.

Ein eykarokning bleiv útskrivað aftaná at verandi samgonga hevði tikið við at gjalda undirskot við, segði lögmaður. Tað er einki undirskot, segði lögtingsformaðurin, og sama segði fólkaflakstinglimurin Sven Áge Ellefsen, men rokningin varð útskrivað uppá 50 milliónir í tolli á neyðsynjarvörum. Hetta skuldi bert verða ta einu ferðina, men framhaldandi verður kravt, nú er rokningin bert ókt til 80 til 90 milliónir.

Er hetta mátin at stöðga og tálma nýtsluna?

Og taka vit so hækkana í solumvirkunum, tá má sigast, at lögborarlíkur politikkur er ferdur, og sannast má, sum sjálfstýrisflokkurin boðar frá, at ikki so frægt sum eitt starv við sjúkrakúverkið í Klaksvík er verandi landsstýri ført at

politisk viðmerk-ing

avgreiða. Hetta eru skoðsmál, sum samgongumenn geva sini egnu samgongu.

Men er tað ikki so, at tá krubban er tóm, tá bitast bestarnir. Latíð okkum fáa eitt nágreiniligt fíggjarligt yvirliit um skuld og ábyrgd, og hvussu hetta er fondeitt um landið, hvørji grunnar eru fullir og hvørji eru tóm.

Lögmaður segði um afturgjaldingarnar, at há honum, ið ikki lá fyrri at avdraga 100 túsund, var illa státt.

Tað er greitt, at við eini skuld uppá 100 túsund er ein vanligur løntakari, har er einki at gera, meðan dømið um hann við milliónini, er nakað annað, hann er sjálvandi betur fyri, bert hann hevur ta røttu grannskoðarafyrirtekuna at hjálpa sær, so at avskrivningarnar eru í lagi.

Veruleikin er tann, at stöðan er ring, ikki av kkeppi føroyinga av videotólum harra lögmaður, men meira av byggjan og keypið av skipum, ikki til trolan á landleiðini, har er ikki pláss meira, men til troling í landskassanum.

Og hetta kallast borgarlíkur politikkur.

Tibetur stendur valgt fyri durum, og vónandi fara Føroya fólk at skilja, at hetta er álvara og vónandi fara tey at seta ábyrgdarfullar flokkar til ræðið fyri at greiða flokjunna. Tað verða tung tøk, men tey mugu takast.

Ti ikki ber til at gera sum verandi samgonga, sum, meðan vit eru á ferð á luksusklassa út av eggini, sita og stara sum ryssa yvir deyðum fyli.

Sannleikin má fram, segði Ivan Johannessen fíggjarnevndarformaður, latið okkum fáa tað fíggjarliga yvirliðið og sannleikan.

Sverre Midjord

Miseydnadur kappróður

Kappróðurin á Eystanstevnu var ikki væl fyriskipaður — í hvussu so er ikki væleydnadur.

Dreingjaróðurin var tvær ferðir rógvin, fyrr ferð var tað 8 mannaferini skuldu røð, hendað røður vann Silið við tíðini 5.19.0 tá luttóku 7 bátar. Seinna røður vann Svanur við tíðini 5.08.5, hesaferð luttóku 5 bátar. Tað sum undrar meg og ivaleyst fleiri við mær: Hvi dreingirnir sum luttóku í fyrra

róðrinum ikki gjørdu startdómaran varugan við, tað vóru fleiri bátar, ið manglaðu, — teir vistu tað, og dómarin skuldi vita tað, var tað tí, at teir sóu sær ein møguleika at vera fyrstir? bátarnir sum manglaðu, vóru jú júst teir, sum høvdu bestu úrslit á Norðoyastevnu. Ongar møguleikar høvdu teir at luttaka í tí fyrra róðrinum, og tí meti eg, at tað eru hesir, ið hava tapt mest á Eystanstevnu.

Áhugin fyri kappróðri er minnkandi í flestu bygdum, neyvan bótir tað um, at tilrættisleggingin er so út av lagi vónalig, at ikki ein gang startdómarin veit raðfylgjuna á róðrunum, ei heldur sær hann at 5 bátar mangla av teimum 12, ið rógva skulu.

Kappróðraáhugaður

Lýsið í sosialinum